

Łódź

**CENA NUMERU
20 gr.**

**cena prenumeraty
miesięcznej**

Dla robotników 4 zł.
Odesz. do domu 30 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łodzią egz. 27 gr.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Administ.

w Łodzi

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-28

Konto P K O 60594

Red. przyjmuje od 5 —

Art. listów anonimowych
nie umieszcza się

1933 r.

PRAD

Czwartek 6-go kwietnia

Nr 79

Straszna tragedia w chmurach

Jak przypuszczają sterowiec „Acron” został rażony piorunem. Nie wiadomo jednak jeszcze, czy został on całkowicie zniszczony, oraz czy załoga zatona. W każdym razie od czuwa się żywe zaniepokojenie, gdyż depesza iskrowa ze statku „Phoebus” donosi, że gdy statek zbliżył się do miejsca katastrofy, na powierzchni morza pływały materace i inne przedmioty. Marynarze „Phoebusa” po uratowaniu 3-ch ludzi załogi „Acrona” widzieli szereg innych walczących rozpaczliwie z falami.

Z Nowego Jorku donoszą, że akcja ratownicza sterowca „Acron” została przerwana. Admiralicja uznaje dalsze próby ratowania kadłuba sterowca za bezcelowe. Niemniej statek cysterna „Phoebus”, jak wynika z depeszy jednego z oficerów „Acronu” wziął na pokład 4-ch członków załogi sterowca. Krążownik „Portland” oraz towarzyszący mu torpedowce uratowały trzydziści paru ludzi. Dotychczas brak jest wiadomości o losie 37 oficerów i szeregowców sterowca „Acron”. Panuje obawa, że zginęli podczas katastrofy. Koła fachowe wyrażają zdziwienie, że „Acron” który posiadał kompletną radiostację, nie nadawał sygnałów S.O.S. Jak się obecnie pokazuje stacja nadbrzeżna Asburypark w New Jersey otrzymała w ciągu nocy SOS nadane przez „Acron” jednakże stacja nie zdołała na wiązać dalszego kontaktu ze sterowcem z powodu zaburzeń atmosferycznych.

Depesza iskrowa ze statku „Phoebus” brzmi jak następuje: Zaraz po północy płynąc z Nowego Jorku w kierunku Tampico, przelaliśmy światła sterowca jeszcze w górze. W parę minut potem światła te błysnęły niemal na powierzchni wody. Skierowaliśmy się w tę stronę i po pewnym czasie usłyszeliśmy krzyki, dochodzące z morza. Niezwłocznie spuszczone szalupy na wodę, lecz wszelka akcja była utrudniona przez szalejącą burzę. Zdołaliśmy tylko uratować tylko trzech ludzi.

Na miejsce katastrofy sterowca „Acron” przybyło około 20 parowców, które biorą udział w poszukiwaniach członków załogi. Według wiadomości otrzymanych przez admiralicję, niema już obecnie nadziei na uratowanie członków załogi, którzy w liczbie 71 zakrążyli się wraz ze sterowcem w falach oceanu. W liczbie ofiar znajduje się szef urzędu lotnictwa morskiego admirał Moffet.

Przyczyna katastrofy olbrzymiego sterowca, którego długość wynosiła 240 metrów, nie została dotychczas wyjaśniona. Przypuszcza się jednak, że sterowiec, który przez dłuższy czas walczył z huraganem, został stracony w morze przez piorun.

Na miejscu katastrofy wyłowiono zwłoki jednego z oficerów. Z pośród 4-ch członków załogi, którzy ocalili, jeden zmarł już z ran i wyczerpania.

„Akron” był wypełniony niepalnym gazem helium. Należał on do najpotężniejszych statków powietrznych. Był uzbrojony w 16 armat.

Wczoraj ukazało się pierwsze sprawozdanie urzędowe o katastrofie sterowca „Akron”, które nadesłał drogą radiową por. Wilej, jeden z członków dowództwa sterowca. Według tego sprawozdania, wczoraj około godz. 22 ej sterowiec znajdował się w okolicy, objętej przez burzę, był otoczony błyskawicami. Wkrótce po północy — donosi por. Wilej — sterowiec, znajdujący się na wysokości 16 tysięcy stóp, zaczął się gwałtownie opuszczać. Zaczęliśmy wyrzucać balast. Burza szalała w dalszym ciągu, znajdowaliśmy się stale wśród błyskawic. Sterowiec wzniósł się nieznacznie, lecz o godzinie 0,30 znowu zaczął opadać. Mieliśmy wrażenie, że znajdujemy się w samym ośrodku gwałtownej burzy. Wicher cisnął sterowcem na wszystkie strony. Zwołaliśmy całą załogę. „Akron” opuszczał się coraz niżej i wreszcie opadł na wodę, pogrążając się w nią tyłem. Uderzenie było tak gwałtowne, że w znacznym stopniu zdemolowało sterowiec. Przy świetle błyskawic — kończy uratowany rozbitek — zobaczyłem ludzi, usiłujących pływać wśród szczątków sterowca, unoszących się na falach.

Por. Wilej stwierdza, że podczas katastrofy panowała na sterowcu najzupełniejsza dyscyplina.

W katastrofie sterowca komendant sterowca poniósł śmierć.

Sprawozdanie porucznika Wilej

NEW YORK, 5. 4.

Por. Wilej po przywiezieniu przez kontrtorpedowiec „Tucker” do portu Beach Haven oświadczył korespondentowi „United Press” co następuje:

„W poniedziałek, o godz. 10 wieczór siedzieliśmy przy wieczerzy. Lot odbywał się normalnie nic nie zapowiadało nadchodzącej katastrofy. Nagle zerwał się bardzo silny wiatr wschodni. Wydano odpowiednie zarządzenia. Próba „ucieknięcia” od huraganu, przez zmianę kierunku lotu, nie udała się. Z każdą chwilą wiatr stawał się coraz silniejszy. We wtorek, o godz. 0,30 huragan był już tak silny, że pełnienie służby na sterowcu było niemożliwe. Sterowiec przewracał się z boku na bok. Silne i nieustające grzmoty uniemożliwiały porozumienie się załogi.

Chwilami błyskawice były tak silne, że oświetlały całe niebo. O godzinie 1-ej znaleźliśmy się w centrum orkanu. Nagle statek gwałtownie przechylił się na bok. Okazało się, że wiatr uszkodził górne stery. Załoga starała się manewrować dolnymi sterami, co jednak okazało się niemożliwe wobec gwałtownych ruchów sterowca, miotanego huraganem.

Od chwili złamania górnych sterów olbrzymi powietrzny znajdował się na łasce żywiołu. Wówczas znajdowaliśmy się na wysokości zaledwie 110 metrów nad poziomem morza. Mimo wyrzucenia całego balastu, sterowiec ciągle opadał i tracił na szybkości.

Na moje ostatnie pytanie, skreślone ołówkiem na kartce papieru (grzmoty uniemożliwiały porozumienie się ustnie), otrzymałem od powiedz, że znajdujemy się na wysokości 30 metrów nad poziomem morza. Wydałem na migi rozkaz przygotowania się do opuszczenia sterowca. W tej samej niemal chwili statek z ogromną siłą uderzył w fale, kadłub został zdruzgotany, a woda zalała kabiny.

Zapytany o przyczynę katastrofy, por. Wilej, oświadczył, że nie można jej przypisywać ani piorunowi, ani eksplozji, ani pożarowi. Maszyny do ostatniej chwili pracowały dobrze. Przypuszczać należy, że poprostu sterowiec został zepchnięty siłą wiatru na powierzchnię morza. Zderzenie z wodą pociągnęło za sobą rozbitcie sterowca.

Por. Wilej zdołał wydostać się z kabiny na powierzchnię morza i był świadkiem, jak uszkodzony kadłub sterowca utrzymywał się dłuższy czas na powierzchni morza, oddalając się w kierunku wschodnim. Parowiec „Phoebus” uratował por. Wilej’a.

(c. d. na stronie szóstej)

Zebranie.

W niedzielę dn. 9 b. m. o godz. 10 rano w Sali Geyera, ul. Piotrkowska № 295 odbędzie się zebranie polityczne zorganizowane przez Stronnictwo Narodowe w Łodzi.

Przemawiać będą, pos. Jan Nowodworski b. dziekan Rady Adwokackiej w Warszawie, redaktor Jan Mosdorf z Warszawy, oraz kpt. rez. Grzegorzak.

Wstęp dla członków Str. Nar. za legitymacjami, dla sympatyków za zaproszeniami, które otrzymać można w lokalach Str. Nar. (Główna 48, Kaliska 19, Częstochowska 11, Młynarska 30) w godz. od 18 do 20 codziennie.

Wypadki w Niemczech.

ESSEN, 5. 4.

W Kolonii grupa osób, wśród których było kilka w mundurach partii narodowo-socjalistycznej, napadła na obywateli polskich: współpracownika konsulatu R. P. w Essen Lejka oraz prezesa Związku polskich robotników rolnych Józefa Patkowskiego. Zostali oni pobici do krwi. Patkowski dotychczas przebywał w szpitalu. Prezydent polcji Kolonii wyraził konsułowi polskiemu w Essen ubolewanie z powodu zajścia i zapewnił go, że pojął odpowiednie kroki, by podobne wypadki nie zdarzały się w przyszłości.

Zajście powyższe miało miejsce w niedzielę, 2 kwietnia, wieczorem.

Wielkie wrażenie wywołało w Londynie aresztowanie przez hitlerowców w Berlinie 2-ech obywateli brytyjskich a mianowicie sekretarza międzynarodowej organizacji kwakrów Catchpoola i dziennikarza Fräsera, zwłaszcza aresztowanie Catchpoola, którego cała działalność, jako kwakra, poświęcona była wyłącznie akcji na rzecz pokoju, wywołało w kręgach politycznych Londynu silne wzburzenie. W izbie gmin zapytywano dziś rząd o los aresztowanych i wiceminister spraw zagranicznych Eden oświadczył, że ambasador brytyjski w Berlinie otrzymał już polecenie bezwzględnej interwencji.

Wczoraj w Berlinie policja przeprowadziła wielką obławę w dzielnicy żydowskiej, którą otoczono kordonem 400 policjantów, wspomaganych przez 100 ludzi policji pomocniczej. Publiczność, wychodząca z synagogi legitymowano, 30 osób, które nie mogły się wylegitymować, odstawiono do przydziału policji. Poza to w wielu domach przeprowadzono rewizje. Według komunikatu biura Conti, wyszukanie broni było niewielkie.

Zamordowanie dziennikarza

WIEDEŃ, 5. 4.

W miejscowości Holzhausen, nad granicą austriacko-bawarską, zamordowany został dziennikarz monachijski, dr. Pell. Mordu doznał 4 ch osobników, którzy przyjechali samochodem z Bawarii. Dzienniki wiedeńskie przypuszczają, że morderstwa dokonano na podstawie wyroku sądu kapturowego. Dr.

Pell bawił w Holzhausen od kilku dni. Wczoraj wieczorem pojawili się u niego 4-ej wspomniani ludzie, którzy wezwali go, aby powrócił do Monachium, obiecując, że w razie jego powrotu do Niemiec jego żona i córka będą wypuszczone z więzienia. Dr. Pell wyraził zgodę na powrót do Niemiec, zastrzegając się jednak, że pojedzie tylko koleją. Po krótkiej sprzeczce napastnicy dali kilka strzałów do dr. Pella, kładąc go trupem na miejscu. Jedną kulą zranił kelnera hotelowego. Po dokonaniu mordu, sprawcy, nie zatrzymani przez straż graniczną, uciekli samochodem przez granicę.

Walka z wewnętrznymi wrogami państwa.

LWÓW, 5. 4.

Zwolnieni zostali z aresztu śledczego na wniosek prokuratora sądu okręgowego we Lwowie przebywający tam od tygodnia: Zygmunt Radecki, Alojzy Kałużny, Edward Asman, Eug. Majka i Eug. Ziobrowski.

Redaktor dr. Władysław Wwirski, redaktor dr. Kładuszy Hrabyski, redaktor Tadeusz Ulanowski, prezes LKA mgr. Adam Macielinski, Alfred Skubiejski, Marjan Zajaczyński, Michał Białokoz, Kazimierz Held, Roman Giżyński i Zdzisław Świątkiewicz dziesiąty dzień przebywający w areszcie śledczym.

W niedzielę w więzieniu byli: mec. Jan

Pieracki i mec. Roman Zywicki, którym sztowani podpisali pełnomocnictwa.

ŁOMŻA, 5. 4.

W więzieniu w Łomży przebywa 22 sztowanych. Między nimi znajdują się członkowie wydziału powiatowego i wydziału ogowego OWP w Łomży i wydziału powiatowego OWP w Grajewie. W więzieniu przebywa również redaktor pisma OWP w Łomży „Młodzi” — Józef Przybyszewski. Przesłany aresztowanym prowadzone są dochodzenia mające wykazać, że są oni organizatorami zająć antyżydowskich w województwie białostockim.

Sensacyjny - sanacyjny pomysł rokowań z Niemcami

Sanacyjny poseł wileński, red. Mackiewicz, jest niezmordowany w dowodzeniu, że najlepiej było gdyby Polska nawiązała bezpośrednie rokowania z Niemcami — Dotychczasowa polityka zagraniczna nie podoba się p. Mackiewiczowi; zaznacza też, że Polsce grozi „izolacja”, tj. całkowicie odosobnienie. Ja

każ na to rada? Pos. Mackiewicz pisał („Słowo” wileńskie, nr. 90):

— „Największe, najbardziej bezpośrednie niebezpieczeństwo upatrujemy w polce zagranicznej Polski...”

Zsraz po Nowym Roku pisaliśmy, Polskę czeka w bieżącym roku coś złego, może nawet izolacja dyplomatyczna. Teraz prasa angielska używa razów izolacja Polski, jako ewentualnego skutku polityki, której symbolem stała się wizyta rzymska...”

Razem z całą Polską, uważając wyjątkowo nawet dyskusję o jakiegokolwiek sesji rytorjalnej za niezgodną z honorem Państwa na każde poważniejsze pogłoski o zamknięciu rewizji naszych granic powinniśmy, szczerze zdaniem, odpowiadać nie rezygnacją ambasadora, a podwyższeniem budżetu ministerstwa spraw wojсковых kosztów nych resortów, bezpośrednio z obronnością państwa nie związanych”. —

Omawiając pomysł Mussoliniego, radzi stworzyć „korytarz niemiecki przez rytarz polski” celem ułatwienia tranzytu Berlina do Królewca — pos. Mackiewicz odrzuca zasadniczo tego pomysłu; chce tylko „bezpośrednich układów”, by umożliwić zmiany „narzuconej”. — Oto wywody skiego posła (nr. 90):

— „Rozumujemy jednak, że każda na dotychczasowych form tego tranzytu byłaby nam narzucona przez kowiek, stanowiłaby straszną wprost kafię dyplomatyczną Polski; natomiast jawiek zmiany zgodne z interesem Państwa dokonane drogą bezpośrednich z Niemcami układów, mogłyby wejść w system ułonasznych stosunków z Niemcami na polowie pokoju i przyjaźni między obydpaństwami”. —

Jak widzimy — sanacyjny poseł skłonny do „bezpośrednich układów” zrem, chce aż równocześnie inni posłowie BB. postępują tak, jakby chcieli „siarniem” znaczyć urzędującego.

ojna handlowa Anglii z Sowieta mi.

LONDYN, 5. 4.

Projekt ustawy o zakazie importu z Rosji złożono dziś izbie gmin i tem samem przeszedł on pierwsze czytanie. Jutro rząd zamierza przeprowadzić drugie i trzecie czytanie projektu i uzyskać jednocześnie sankcję królewską tak, aby w razie potrzeby mógł skorzystać już z ustawy w najbliższy czwartek. Nie znaczy to jednak, by decyzja zakazu importu zapadła. Narazie akcja rządu w parlamencie ma charakter demonstracyjny i

obliczona jest na otrzymanie satysfakcji w sprawie aresztowanych obywateli angielskich. Gdyby Sowiety zadośćuczynienia nie dały, gabinet niewątpliwie wprowadzi całkowity zakaz importu towarów sowieckich, co będzie miało szczególnie znaczenie, jeżeli chodzi o import drzewa. Wartość wywozu sowieckiego w roku z. wynosiła 20 milionów funtów z czego 5 milionów przypadało na import drzewa.

Przesyłanie elektryczności pocztą lotniczą

Podczas jednej z konferencji naukowych w wielkim londyńskim stowarzyszeniu przyrodniczym „Royal Institution”, znakomity fizyk angielski prof. Dac Lennan, mówił o tajemniczych właściwościach niektórych metali, spławów i związków chemicznych.

Ciała te doprowadzone do temperatury bardzo niskiej — ołow, na przykład do 265 8 stopni Celsjusza poniżej zera, stają się doskonałymi przewodnikami elektryczności, t. j. nie przedstawiają już żadnego oporu prądowi elektrycznemu, wobec czego gdy prąd raz się w nich usadowi, to trwać tam może bez końca o ile ciała te utrzymywane są w temperaturze krytycznej.

Prof. Mac Lennan uwidocznił to swym słuchaczom w sposób niezwykle oryginalny i

uderzający. Przedstawił mianowicie, pierścień ołowiany, pogrążony w halu płynnym, a po którym krawał bez końca prąd o natężeniu z góra 4200 amperów, co łatwo można było stwierdzić przez działanie jego na igłę magnetyczną.

Ołow, prąd ten naładowany był do pierścienia ołowianego na sześć godzin przed rozpoczęciem konferencji w laboratorium leideńskim niskich temperatur przez prof. Keesoma, następcę słynnego uczonego holenderskiego, dr. Kamerlingha Onesa i przesłany w tym pierścieniu samolotem z Leydy do Londynu.

Bez wątpienia po raz pierwszy ładunek prądu elektrycznego przesłany był w ten sposób.

Dozór policyjny

Podobno — tak przynajmniej pisze „Gazeta Polska”, jedyne pismo sanacyjne, które poświęciło dłuższe wspomnienie zakończonej wczoraj sesji sejmowej — obrady Sejmu, zredukowanego do roli instytucji pomocniczej w zakresie dekretowego ustawodawstwa rządu, wzmocniły bardzo państwo pod względem politycznym. Na czym polega to wzmocnienie, trudno się domyślić — pisze „Głos Narodu”. — Można tylko mówić o wzmocnieniu obozu politycznego, rządzącego Polską, a to przecież nie jest jednoznaczne ze wzmocnieniem państwa. Oczywiście, „Gazeta Polska” jest innego zdania, ale jest to zdanie odosobnione, podzielane coraz mniej nawet w kołach zwolenników sanacji.

Sejm, a właściwie BB, idzie konsekwentnie po raz wytkniętej mu linii, która już doprowadziła go do tego, iż stał się on niczem w życiu państwa. Trzeba doprawdy bardzo dużo samozaparcia się i wyzbycia się wszelkiej, ambicji, aby pogodzić się z narzuconą, a tak mało zaszczytną rolą. Wystąpienie sen Targowskiego w senacie z wnioskiem, aby nie dyskutować nad projektem ustawy o pełnomocnictwach, ale uchwalić ją bez dyskusji i w ten sposób zmanifestować swe bezwzględne zaufanie dla mocodawców, jest klasycznym przykładem upadku wszelkich charakterów i myśli politycznej w obozie, który, według opinii „Gazety Polskiej”, przyczynia się tak wybitnie do wzmocnienia politycznego państwa.

Wogóle, czy nie byłoby wskazane, aby z dyskusji na temat naszych stosunków wewnętrznych wyeliminować nadużywane słowo państwo. Gdy czyta się naprzykład, wywody organu pułkownikowskiego, to odnosi się wrażenie, że jest w nich coś nieszczerzego, że co innego się myśli, a co innego się mówi. Żon gluje się słowem: państwo, a w gruncie rzeczy chodzi o jeden obóz polityczny, jego stan posiadania i jego, powiedzmy, przyziemne interesy. Państwo naprawdę niema z tem wszystkiem nic wspólnego.

Czy państwo zyskało cokolwiek na tem, że większość sejmowa, zamiast budżetu, uchwaliła jeden wielki fundusz dyspozycyjny, z którym rząd może robić wszystko, co mu się spodoba? Czy będzie to z korzyścią dla państwa, że ta sama większość wyrzekła się wszelkiej kontroli nad gospodarką państwową, rezygnując tem samem z najważniejszej prerogatywy izby ustawodawczej? Czy to wzmocni w społeczeństwie poczucie praworządności i pogłębi zaufanie do poczyną władz państwowych? Odpowiedź na te pytania może być tylko negatywna, a ilustracją tego nienormalnego stanu rzeczy są procesy à la Ruszczewski, w którym to procesie, jak w soczewce, odbijają się nasze stosunki, przerost władzy jednych, brak istotnej kontroli nad funduszami skarbowymi, umożliwiający szastanie pieniędzmi publicznymi, lekkomyślność innych i zwykłe nadużycia trzecich...

W tych warunkach mówić o wzmocnieniu państwa jest co najmniej wielką przesadą. Siła państwa polega na poszanowaniu praw obywateli na ich współudziale i współuczestnictwie w rządzeniu państwem, lecz nie — jak się to dzieje — na systematycznym ich usuwaniu od wszelkiej pracy państwowej, biurokratyzowaniu wszystkich bez

mórek życia publicznego i podporządkowywaniu ich dozorowi policyjnemu. Ten stan rzeczy państwo nie wzmacnia, lecz, przeciwnie, je osłabia, natomiast utrwała obecny system rządzenia. Co do tego nie można mieć żadnych wątpliwości, ale znowu trzeba zauważyć, że ma to bardzo nie wiele wspólnego z państwem, z jego autorytetem i wewnętrzną siłą.

Gdy na tem tle uprzytomnimy sobie nasze stosunki wewnętrzne, gdy jeszcze raz za stanowimy się nad warunkami, w jakich musi bytować społeczeństwo, pozbawione możliwości wpływania na bieg spraw państwowych to nie trudno zgodzić się z tem, że jednak w tem twierdzeniu „Gazety Polskiej”, że „bierzemy odpowiedzialność za losy Rzeczypospolitej na nasze barki bez wahań” jest dużo humoru. Mniejsza o to, czy jest to humor szubieniczny, czy też świadome pokpiwanie sobie z rzeczywistości, ale widać z tego, że humor jest jeszcze na rządzącym Olimpie. —

I to coś warto, w tych ciężkich i smutnych czasach, których zdają się nie odczuwać nasze rządzące „sfery”.

Z chaosu mętnych wywodów organu pułkownikowskiego wyłania się jasno tylko jedno zdanie: „Trzymamy władzę mocno w rękach”. To prawda. Nawet więcej: nie tylko mocno, ale i kurczowo. Lecz zdobycie władzy i utrzymywanie się przy niej za wszelką cenę, to nie jest jeszcze państwo. Po co więc było wchodzić na koturny i tak szeroko się rozpisywać o państwie, o jego ustroju, o hierarchizacji, jednolitości itd., aby przy końcu spaść do tego, co stanowi najistotniejszą treść i sens rządzącego systemu: do trzymania się rękami nogami władzy. Dysproporcja zbyt wielka, aby mogło to robić dobre wrażenie. Nie osłabi tego ostatnia uwaga:

— Ale, gdybyśmy nawet pragnęli (władzę) oddać — nie byłoby komu.

Biedacy! Jaka beznadziejna sytuacja. A możeby tak spróbować?!

Sensacyjna sprawa szpiegowska w Anglii

W Najwyższym Sądzie Wojskowym toczy się rozprawa o szpiegostwo, pierwsza tego rodzaju rozprawa od zakończenia wojny i państwem, które pierwsze kompromituje się jako szpiegujący nieprzyjaciół, są — właśnie Niemcy.

Jest to najpikantniejszy szczegół tej niezmienne pikantnej sprawy, dokoła której zdążyła już narosnąć spora legenda.

Zaczął się od tego, że o wszczęciu do chodzenia przeciwko Normanowi Baillie Stewart młodemu porucznikowi najświetniejszego pułku szkockiego Seaforth Highlander, do wiedziała się opinia publiczna przypadkowo, od bywalców średniowiecznego zamczyska londyńskiego, słynnego Tower. Zauważono, że codziennie, o ściśle określonej porze, na dziedzińcu odbywają przechadzkę dwaj oficerowie, jeden bez broni, drugi uzbrojony. Spacer trwał w milczeniu godzinę, poczem obaj znikali. Powtarzało się to przez kilkanaście dni. Po mieście zaczęły krążyć wieści o tajemniczym więźniu Tower, zaczęła przebąkiwać o tem prasa. A wiedzieć należy, że Tower ma już za sobą długą historję, jako więzienie dla zbrodniarzy stanu. Podczas wielkiej wojny w Tower właśnie odbywały się egzekucje szpiegów.

Ostatecznie władze wojskowe ujawniły tajemnicę „więźnia Tower” i podały jego nazwisko do wiadomości publicznej. Norman Baillie Stewart należy do starej rodziny szkockiej. Jego ojciec jest emerytowanym pułkownikiem. 24-letniego porucznika aresztowano w obozie wojskowym w Aldershot jeszcze w dn. 17 stycznia pod zarzutem zbrodni z ustawy o naruszeniu tajemnic państwowych.

W ub. m. rozpoczęła się rozprawa przed specjalnym sądem wojskowym, złożonym z jednego generała, dwóch pułkowników, jednego majora, dwóch kapitanów i jednego porucznika. Wyrok tego Trybunału zapada większością głosów i jest ostateczny, jednakowoż musi być zatwierdzony przez króla, jako szefa armji.

Rozprawa odbywa się w sali balowej koszar brygady lotniczej Londynu. Prasa ma wolny wstęp, ale drastyczniejsze szczegóły, takie, które mogłyby zaszkodzić opinii armji, albo narazić na szwank międzynarodowe stosunki W. Brytanij, nie będą podawane w sprawozdaniach. Zresztą i Trybunał nazywać będzie niektóre osoby w procesie literami alfabetu: p. major A, kapitan B, Miss C. itp.

Obrona por. Stewarta zgodziła się również na to, że będzie unikała publicznego poruszania poufnych spraw, i wobec tego cała rozprawa będzie mogła odbywać się przy drzwiach otwartych.

Akt oskarżenia zawiera bardzo ciężkie zarzuty. Baillie Stewart miał dostarczać agentom wywiadu niemieckiego danych o organizacji służby tankowej w wojsku angielskim, o budowie tanków, o nowych karabinach maszynowych, o manewrach artyleryjskich w Aldershot. Otrzymał za nie 90 funtów szterlingów, o których oskarżenie dokładnie wie, i zapewne inne jeszcze sumy.

Pierwsze podejrzenia padły na oskarżonego z powodu jego częstych urlopów i wyjazdów do Holandji i Niemiec. Przygotowano list z Aldershot, zaadresowany do niejakiego Ottona Waldemara Obsta w Berlinie. List ten, podpisany „Alphonse Poiret” zawierał podziękowanie za pieniądze. Poiret uprzedzał Obsta, aby ten dawał mu cichsze pieczęcie, ponieważ wielkie pieczęcie wywołałyby zainteresowanie władz i listy są otwierane. List podpisany Poiret pisany był ręką Stewarta, który po pewnym czasie otrzymał z Niemiec list z podpisem Marie Louise i z dołączeniem czterech banknotów 10 funtowych.

Stewart tłumaczy się dość niezręcznie, że pieniądze, jak i listy poprzednie, otrzymał od swojej znajomej Niemki, z którą miał romans w Berlinie. Znał ją tylko z mienia, a mimo to brał od niej pieniądze, ponieważ złemu się powiodło finansowo. Nazwisko zaś Poiret w korespondencji do Obsta wybrał dla tego, że miał pewną córkę francuskiego krawca w Londynie tego samego nazwiska. Podczas rewizji znaleziono u Stewarta adres pewnego niemieckiego urzędu wojskowego. Właściwie dla celów konspiracyjnych wynaleziono nazwisko Obst (owoc — po niemiecku), a inne figurujące w sprawie nazwiska powstały już przez analogię. Poiret znaczy po francusku — gruszka, Marie Louise zaś to nazwa znanej odmiany tego owocu.

Pierwszy dzień procesu wypełniła mowa oskarżyciela. Stewart zachowywał się spokojnie, a nawet uśmiechał się. Zaprzeczył swojej winie.

W drugim dniu przesłuchano kilku świadków przy drzwiach zamkniętych. Potem znowu prasa była dopuszczona.

Wyrok oczekiwany w początkach kwietnia.

APARAT KTÓRY PRZECZUWA ZMARŁYCH.

W redakcji „Daily Express” dokonano w tych dniach niesłychanie ciekawego doświadczenia z aparatem, z którego pomocą można będzie utulić czy osoba sfotografowana żyje, czy też umarła. Aparat został dostarczony niejakiemu Shrapnell-Smithowi przez pewnego Niemca, ponoć profesora, który zaobowiązuje incognito.

Teoria anonimowego wynalazcy polega na tem, że mózg ludzki jest małą radiostacją wysyłającą specjalny gatunek fal. Owe fale przez profesora X nazwane Z — przenikają również fotografie i emanują z nich dopóki osoba sfotografowana żyje. Z chwilą jej zgonu przerywa się działanie fal — fotografia stale się przedmiotem martwym. Otóż aparat znajdujący się w posiadaniu Smitha pozwala ustalić czy i kiedy fotografia utraciła swą moc. Będzie to miało zasadnicze znaczenie dla osób, które np. poszukują zaginionych krewnych. Towarzystwo ubezpieczeniowe również rokuje wielkie nadzieje w wynalazku nieznanego profesora. Zanim jednak eksperci nie wydadzą przychylniej opinii o czarodziejskim aparacie — nie będzie on mógł znaleźć szerszego zastosowania. Lecz Scotland Yard już teraz interesuje się nim, a jeden z słynnych detektywów angielskich oświadczył, iż wywoła on olbrzymi przewrót w kryminologii, gdyż w wielu wypadkach uniknie się pomyłek, które nieraz spaczały bieg sprawy. Np. kroniki policyjne angielskie zawierają liczne

protokoły spraw zagadkowych i dotychczas niewyjaśnionych, które dlatego nie zostały rozwikłane, iż toczyły się wokół sprawy zaginięcia pewnych osób. Gdyby zdołano ustalić że dana osoba nie żyje — lub przeciwnie, że cieszy się dobrym zdrowiem sprawa wzięłaby zupełnie inny obrót.

Zwłaszcza po wojnie sądy miały nie lada kłopot ze sprawami wytaczanymi przez żony zaginionych na wojnie mężów. Dopóki nie stwierdzono ponad wszelką wątpliwość zgonu męża, nie można było udzielić wdowie zezwolenia na powtórne zameście.

Podczas seansu który odbył się w redakcji „Daily Express” w Londynie, przedstawił no panu Shrapnell-Smithowi osiem fotografii z których cztery wyobrażały osoby nieżyjące. Aparat okazał się do pewnego stopnia omylny — wydał bowiem fałszywą opinię o jednej osobie nie potrafił ustalić „żywności” drugiej osoby, natomiast w sześciu wypadkach wydał opinię zgodną z rzeczywistością. Na podstawie doświadczenia z aparatem stwierdzono, iż cztery osoby żyją, zaś pomyłka odnosi do fotografii kobiety, która popełniła samobójstwo, rzucając się z okna.

Następnie seans eksperymentalny odbył się w londyńskim szpitalu Thomas Hospital, w obecności sir Stanleya, naczelnego lekarza który zbadał prawdziwość aparatu przedstawiając mu do badania szereg fotografii żyjących i zmarłych pacjentów szpitala.

świadczenia te dawały rezultaty nikłe, gdyż żywotność taka trwała nader krótko. Teraz natomiast uczeni egiptolodzy dowiedli, że pewne fermenty konieczne dla rozwoju ludzkiego organizmu zachowują żywotność nieskończenie długo, czego dowodem mumie li czące wiecie tysięcy lat.

Owe fermenty, zwane także enzymami, są potrzebniejsze od witamin, niż są jednak znane niż witaminy. One to ułatwiają przetwarzanie się pożywienia i powietrza w energię witalną przyspieszając reakcje chemiczne pomagają wdychaniu przez nas tlenowi odżywiać komórki i „ogrzewać” organizm. Witaminy są dla nas nieodzowne dla wzmacnienia — fermenty utrzymują nas przy życiu.

Ostatnio badano ekstrakt wydobyty z mięs muskułów egipskiej mumii i sprawdzono, że w tem pozornie wyschniętej ciele znajduje się żywa albumina, zaś substancja która służy do rozpuszczania cukru zachowała pierwotną żywotność. Sproszkowany kawałek mięsa mumii z przed dwóch tysięcy lat w połączeniu z wydzieliną gruczołów tylko co zarżniętego cielaka, wystarczył do rozpuszczenia cukru gronowego.

Doktor Sehl z Fryburga dokonał szeregu interesujących doświadczeń, z mumją człowieka umarłego w roku 1100 przed Chr. i odnalazł w niej żywe fermenty. Proszek uzyskany z mięs muskułów tej mumii barwił na niebiesko pewne płyny, co świadczyło o jego witalności. Świadczyłoby to o niezniszczalności niektórych substancji, zawartych w organizmie ludzkim.

Niepokojące spostrzeżenia: mumie egipskie żyją!

Jeden z wiedeńskich dzienników poruszył niepokojącą sprawę, mianowicie zamieścił opinię uczonych, którzy twierdzą, że mumie egipskie są niezupełnie martwe. Nie znaczy to że w British Museum po zamknięciu egipskich sal przechadzają się tam mumie egipskich księżniczek...

Oto w streszczeniu opinia wiedeńskich

uczonych, które mumie spędzają sen z oczów. Stwierdzono już że organizm ludzki na wet po śmierci zachowuje niejaką żywotność to znaczy, że niektóre komórki żyją jeszcze przez jakiś czas, po zgonie człowieka. Fizjologowie rosyjscy dowiedli ponoć, iż można kultywować w organizmach martwych żywe komórki przez szereg tygodni. Jednakże do

GRZECZNY

Kierownik domu towarowego do damy, która oglądając towary „ściągnęła” kilka drobnotek: „Może szanowna pani pofatyguje się do oddziału szóstego — mamy tam tanie walizki. Może pani zechce nabyć jedną aby za nieść to wszystko do domu!”

WODOWSTRET

— Wiesz, Stefek ożenił się!
— Z kim?
— Z tą panną, którą wyratował kiedy tonęła w Wiele.
— A czy dostał co?
— Tak — wódostręt.

Przekład z angielskiego.

Tajemniczy dokument.

(wyciąć i zachować)

— Rozumiem, — rzekła, siadając przy biurku — ostrożność tego wymaga. Dalsza część ro mowy istotnie toczyliśmy w niemiecku.

— Co z Desmondem? — zapytałem.
— Jest w pokoju Grundta. Widziałam, jak go wlekli korytarzem. To było straszne! Grundt nie chce go spuścić z oczu. Zrobiliście szaleństwo przybywając tutaj. Nie mogłam was ostrzec!

— Coż tu robi Grundt, ten oficer i żołnierz?

— Mój drogi — odparła, a oczy jej błyszczały złosliwą ironią, przyczem cała twarz zmieniła wyraz — pozostaje w tymczasowym mieszkaniu.

— Ale Moniko!

— Posłuchaj! Gerry i jego służący szpieg przesłuchali, narobili bałasu, a gdy Desmond nie wrócił wieczorem, Gerry nalegał, by dać znać na policję. Zrobił straszną scenę, nie miałam odwagi powiedzieć mu prawdy, przeto zgodziłam się na zawiadomienie komisariatu. Agenci przyszli natychmiast, wyśledzili o wszystko, znowu wracali, tak że w końcu trudno było wytrzymać, więc przyjechałam tutaj. Gerry nie chciał mi towarzyszyć, pojechał do Baden-Baden na jakąś kurację.

Mniej więcej tydzień temu burmistrz Clea, nasz stary przyjaciel, przyjechał tu samo-
— Chcę i po służbę kolowania oświadczył

mi, że mam się od tej chwili uważać za więźnia oraz, że wkrótce przybędzie do Bellevue oficer i oddział wojska dla pilnowania domu. Burmistrz byłby mi wyśpiewał wszystko, co bym zechciała, ale sam nic nie wiedział: po prostu spełnił otrzymany rozkaz. Następnie zjechał ów porucznik z oddziałem żołnierzy i istotnie jestem internowana w zamku, łącznie z ogrodem. Niepokoiłam się bardzo o Desmond, ale gdy przed dwoma dniami zjawił się Grundt, odgadłam z wyrazu jego twarzy, że brat twój jest dotąd wolny. Ale Franku, ten szcudłonogi detektyw przyjechał tu, by dostać Desmond, w swoje ręce... a on sam rzucił się wprost lwu w paszczę.

— Ale co Kuternoga ma zamiar zrobić z Desmondem? — spytałam.

— Spędził z nim w pokoju godzinę, a potem słyszałam, jak mówił do Schmalza, że spróbuje jeszcze raz po obiedzie. Ach, Franku boję się tego człowieka. Ani słowem nie wspomniał o mojej znajomości z Desmondem ani słowem o tem, że go ukrywałam w Berlinie. Ale wie o wszystkim doskonale i obsersuje mnie nieustannie.

Uchyliłam drzwi i zajrzałam do hallu. Kuternoga siedział nadal przy stole i rozmawiał z oficerem przyciszonym głosem. Świece paliły się tak, jak przedtem.

— Uwagam, że czas mi już iść, — rzekłam — ale przedtem musisz Moniko odpowiedzieć

mi na dwa pytania. Dobrze?

— Tak, Franku — odparła, patrząc mi w oczy.

— O której godzinie polowanie odbywa się jutro?

— O dziesiątej.

— Czy Grundt i Schmalz wezmą w niem udział?

— Tak.

— Ty też?

— Tak.

— Czy możesz wrócić do domu o pół do pierwszej.

— Sama nie. Jeden z nich towarzyszy mi stale.

— Czy możesz spotkać się ze mną poza zamkiem?

— W jednej z tutejszych wiosek, zwanej Ruellenburg, znajdują się stare kamieniołomy wieska leży na granicy terenów myśliwskich tuż koło drogi. Właśnie koło dwunastej znajdziemy się w tej okolicy. Jeżeli chcesz tego koniecznie, mogę wyznaczyć sobie i tym na nom posterunek w jednej z rozpadlin. Gdy zagwizdziesz, wyjdę do ciebie na chwilę.

— Dobrze, doskonale. Tak zrobimy. Jeszcze jedno pytanie... ilu jest żołnierzy?

— Szesnastu.

— Czy wszyscy pójdą na polowanie?

— Och, nie! Tylko dziesięciu. Reszta wraz z sierżantem, zostanie tutaj.

— Czy masz samochód?

— Nie, jest tylko wóz Grundta.

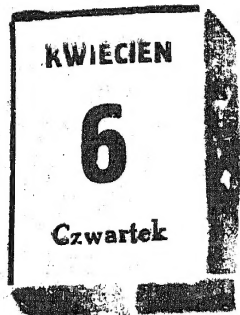
— Kto ze służby zostaje jutro w domu?

— Tylko starszy kamerdyner, Jan i dziewczęta, to jest kucharka oraz dwie pokojówki.

KRONIKA

4 krótkie wyroki nie uspokoiły ich

KALENDARZYK

Celestyna

Brak kredytów na roboty publiczne

Rozpoczęcie odłożone do maja r. b.

(a) Jak to podawaliśmy na skutek za-
biegów organizacji zawodowych robotników
sezonowych, Magistrat poczynił kroki, w kie-
runku jak najwcześniejszego rozpoczęcia ro-
bót.

W kwestji tej, ustalono termin rozpoczę-
cia robót na okres po świętach Wielkiejnocy,
t. j. w drugiej połowie kwietnia r. b.

Obecnie dowiadujemy się, że kredyty,
jakie spodziewano się otrzymać na rozpoczę-
cie robót dotychczas nie nadeszły, a nawet

wręcz przeciwnie wyjaśniono, że przydzielone
zostaną one dopiero w końcu kwietnia wzglę-
dnie w maju r. b.

W związku z tem wszelkie zarządzenie
w kwestji angażowania robotników narazie
zostaje wstrzymane i termin wznowienia ro-
bót sezonowych narazie nie jest ściśle okre-
ślony. W każdym bądź razie rozpoczęcia ro-
bót należy spodziewać się niewcześnie jak
w maju r. b.

Dalsza likwidacja strajku.

(a) Jeszcze onegdaj strajk włóknarzy
oficjalnie zakończył się i około 80 proc. ogółu
robotników zatrudnionych w przemyśle włó-
kienniczym przystąpiło do pracy.

Mimo to, około 400 drobnych fabryk za-
trudniających około 6000 robotników, było w
dalszym ciągu nieczynnych, albowiem robotni-
cy zgodnie z postanowieniem komisji konty-
nuowali strajk, do czasu podpisania przez
przemysłowców niezrzeszonych deklaracji, o
przyjęciu warunków ogólnej umowy zbioro-
wej.

W sprawie tej Stowarzyszenie Drobnych
Przemysłowców, mieszczące się przy ulicy

Zachodniej wydało do swych członków okół-
nik, w którym nakazuje wstrzymać się z pod-
pisywaniem deklaracji do czasu ustalenia
wspólnej linii postępowania na konferencji
czwartkowej t. j. w dniu dzisiejszym.

Jednak w dniu wczorajszym mimo tego
zalecenia 222 przemysłowców drobnych, samo-
rzuennie zgłosiło się do Inspektora Pracy i pod-
pisało deklaracje, wobec czego zakłady te zo-
stały niezwłocznie uruchomione.

W związku z tem zaledwie nieznaczna
liczba zakładów, dotychczas jest unierucho-
miona, jednak całkowita likwidacja sporu spo-
dziewana jest w ciągu dnia dzisiejszego.

P. Wojewoda przeciwko bałasowaniu.

(a) P. Wojewoda Łódzki ogłosił rozpo-
rządzenie, wprowadzające zakaz strzelaniny
do dnia 18 kwietnia. Brzmi ono: Par. 1. Za-
brania się strzelaniny świątecznej zarówno z
broni palnej, jak i za pomocą straszaków, pe-
tard oraz żabek, przyrządzonych z kali chlo-
ricum lub innych materiałów wybuchowych.
Par. 2. Zabrania się składom aptecznym, dro-
gerjom i innym sklepom, sprzedaży chloranu
potasowego i wszelkich substancji, posiadają-
cych własności wybuchowe

Pustanowienie powyższe nie dotyczy
sprzedaży tych substancji osobom uprawnio-
nym do ich nabywania na podstawie właści-
wych przepisów par. 3. Trzekroczenie rozpo-
rządzenia podlega karze aresztu do 14 dni
lub grzywny do 500 zł, albo obu karom łącz-
nie. Odpowiedzialność za naruszenie przepi-
su par. 1 przez niepełnoletnich lub niewłasno-
wolnych ciąży również na rodzinach lub oso-
bach sprawujących opiekę

Niezwykłe zmiany w systemie naznaczania kuratorów i syndyków upadłościowych.

(a) Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi
otrzymał rozporządzenie Ministerstwa Sprawie
dliwości w kwestji powoływania kuratorów i
syndyków masy upadłości.

Według dotychczas praktykowanego sy-

stemu Wydział Handlowy Sądu Okręgowego
w Łodzi kuratorami mianował wyłącznie ad-
wokatów, a syndykami w wyjątkowych wy-
padkach mianowane były osoby z poza adwo-
katów.

Obecnie w myśl rozporządzenia zarówno
kuratorem, jak i syndykiem masy upadłości w
wypadku jeżeli do prowadzenia przedsiębior-
stwa potrzebny jest fachowiec, na stanowisko
kuratora lub syndyka powołani będą fachow-
cy z poza adwokatury. Nie wyklucza to, iż
adwokaci powoływani będą w dalszym ciągu
na stanowiska syndyków i kuratorów masy
upadłości.

NIE ROWIODŁO SIĘ

— A jak się powodzi synom łaskawej
pani?

— Synom? Ano jeded z nich ożenił się
przed rokiem, ale drugiemu wiedzie się nie-
ład.

Tadeuszcza leczył się, a następnie got-
wał się do rozprawy i zemsty nad Romanow-
skim. Gdy ten wyszedł z więzienia Tadeusz-
czak napadł nań i pokłół ze swej strony no-
żem.

Role zmieniły się. Tadeuszcza wyro-
kiem Sądu z dnia 10 kwietnia 1932 r. skazany
na 3 mies. więzienia odsiadywał karę, Roma-
nowski zaś leczył się, a następnie czekał na
swoją odwet.

W lipcu 1932 r. Romanowski napadł po-
raz wtóry na Tadeuszcza, który po wyjściu
z więzienia osłabiony, nie był przygotowany
do pojedynku. Historia powtórzyła się. Ta-
deuszcza odwieziony został do szpitala. Ro-
manowski zaś na zasadzie wyroku Sądu Grodz-
kiego powędrował znów na 3 miesiące wię-
zienia.

Po raz czwarty w listopadzie 1932 roku
Tadeuszcza rozprawił się znów z Romanow-
skim. Tym razem Romanowski lżej ranny
zdołał zbiec. Tadeuszcza zaś zatrzymała
policja. Sąd skazał go na 3 miesiące wię-
zienia. Mimo odbycia, każdy po 6 miesięcy wię-
zienia antagoniści spotkali się w dniu 30 mar-
ca 1933 r. gdy Tadeuszcza opuścił więzienie.
Romanowski napadł na niego, jednakże siły
okazały się równe i obaj legli mocno pokrw-
wieni, tak że nie zdołali ująć, gdy policja
przybyła na miejsce.

Obu razem pociągnięto do odpowiedzial-
ności karnej i w dniu wczorajszym Sąd Grodz-
ki w Łodzi podał wyrok, na mocy którego
28 letni Tadeusz Romanowski i 27 letni Wa-
claw Tadeuszcza skazani zostali każdy na 1
rok więzienia.

Widzewska Manufaktur uruchomiona

(a) Zabiegi poczynione przez związki
zawodowe robotników przemysłu włókienni-
czego u kuratorów masy upadłości f. Widge-
wska Manufaktura, tudzież u odnośnych czyn-
ników rządowych, jak się dowiadujemy od-
niosły skutek

W dniu wczorajszym od samego rana
zakłady przemysłowe Widgewskiej Manufaktu-
ry zostały całkowicie uruchomione, przyczem
do pracy przystąpiło 6,100 robotników, to jest
wszyscy którzy byli zatrudnieni przed prokla-
mowaniem strajku, w okresie którego nastąpi-
ło ogłoszenie upadłości wspomnianej firmy.

Zamach samobójczy.

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy
Krzemieńskiej 15 uległa poparzeniu wybuchem
nafty 35 letnia Stanisława Mieszkowska

Nieostrożna niewiasta przy rozpalaniu
ognia nalała naftę na płonące drzewo wski-
tek czego nastąpił gwałtowny wybuch. Pło-
mienie poparzyły Mieszkowskiej twarz, ręce
oraz tułów. Tgień ugasili sąsiedzi, którzy na-
biegli na krzyk poparzonej.

Wezwany lekarz pogotowia opatrzył po-
parzona i w stanie osłabionym przewiózł do
lecznicy.

W BIURZE

Pan Kowalski zaangażował do biura
wzego pracownika Zbigniewa. Pan Zbigniew
przystojny, elegancki młodzieniec, wpadł
oko szefowej

Pewnego dnia pan Kowalski wezwał
gabinetu swego pracownika i rzekł

— Panie Zbigniew! Cóż to takiego
znaczyć? Przyjąłem pana do prowadzenia
korespondencji, a nie do flirtowania z mo-
ją żoną. Jak pan wogóle śmiał ją pocałować?

— Pan szef wybaczy... ale buchał
też.

— To co innego! Buchalter pracuje
nas trzy lata a pan dopiero trzy dni!

Widowiska

TEATRY:

TEATR MIEJSKI—Kapitan z Koeppenick
TEATR KAMERALNY—Pierwsza pani Frazer
TEATR POPULARNY—Bar Kochba
TEATR W SALI GEYERA—Zaręczyny z prze-
szkodami
TEATR OPERETKA „8.30”—Pepina

KINA

CASINO — Symfonia sześciu milionów
CAPITOL: — Ludzie w hotelu
MIMOZA — Odrodzenie
CZARY — Flip i Flap w legji cudzoziem-
skiej
GRAND-KINO — Mumja
LUNA — Dzielný wojak Szwejk
CORSO — Tajemnicza szóстка
PAN — I. Ludzie bez jutra, II. Noc w Grand
Hotelu
STYLOWY — Kochaj mnie dziś
OŚWIATOWY — dla doros. i dla młodz. Cha-
lie Chaplin w filmie p. t.: Światła i cienie
wielkiego miasta
LUDOWY — X 27
BAJKA — I. Cham. II. Czarny władca
RAKIETA — Król to ja
PALACE — Małżeństwo dla opinji
PRZEDWIOSNIE — Raj ukradziony
PLENDID: — Arjana
ADRIA — Kinomanjak
METRO —
SZTUKA — Kobiety bez przyszłości
ZACHETA — I. Obcym wolno całować II Ry-
cerze mroku
Dyrekcje kin są proszone aby we własnym
interesie zawiadamiały zawczasu redakcję o
zmianie programu.

Giełda warszawska

WARSZAWA, 5 marca 1933 r.
Waluty: Dolar St. Zjednoczonych 8,94

Dewizy:	Gdańsk	174,25
	Belgia	124,45
	Holandja	360,20
	Londyn	30,60
	Nowy Jork	8,916
	Paryż	35,08
	Praga	26,48
	Szwajcaria	172,40
	Włochy	45,78
	Czerwoniec	4,40

Obroty mniej niż średnie tendencja
niejednolita — Dolar w obrotach pozagiędo-
wych — 8,88³/₄ — Rubel złó-
ty 4,72¹/₂ — W obrotach prywatnych: rubel
srebrny 1,35 100 kopiejek bilonu srebrnego
0,63 Dewiza na Berlin w obrotach międzyban-
kowych 212,40 Gram czystego złota 5,9244

Papiery procentowe:

7 proc. poz. stabilizacyjna	54,75
4 proc. poz. inwestycyjna serjowa	111,50
4 proc. poz. inwestycyjna	102,25
5 proc. poz. konwersyjna	43,00
6 proc. poz. dolarowa	55,50
8 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow.	94,00
10 proc. poz. kolejowa	102,50 (wpr.)
5 proc. poz. kolejowa konwersacyjna	37,00
8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	94,00
7 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	83,25
8 proc. oblig. Banku Gos. kraj.	94,00
7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj.	83,25
8 proc. L. Z. Banku Gos. Kraj.	94,00 (wpr.)
7 proc. L. Z. Banku Rolnego	94,00
6 proc. L. Z. m. Warszawy	49,75
8 proc. L. Z. m. Warszawy	41,63
8 proc. L. Z. m. Łodzi	39,25
10 proc. m. Radomia	37,25
8 proc. L. Z. Kielc	39,00
8 proc. m. Piotrkowa	40,50
4 ¹ / ₂ proc. L. Z. ziemskie	40,00

Akcje:

Bank Polski	74,00
Lilpop	11,00
Starachowice	9,75

Dla pożyczek państwowych tendencja

słabsza dla listów zastawnych niejednolita.
Obroty akcjami b. małe.

Przez radio

Łódź, 6 kwietnia 1933 r.

11.40	Przegląd prasy
12.10	Kom. meteorol. dla kom. lotniczej
11.57	Sygnal czasu z Warszawy
12.05	Program na dzień bieżący
12.10	Koncert z płyt gramofonowych.
12.30	Kom. P. I. M.
12.35	XXIII-ci koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej
13.25	Przerwa
15.10	Kom. Państw. Instytutu Eksportowego
15.15	Komunikat gospodarczy
15.25	Płyty gramofonowe
15.35	Odczyt
15.50	Płyty gramofonowe
16.20	Lekcja języka francuskiego (kurs śred.)
16.40	Odczyt
17.00	Koncert z płyt gramofonowych
17.40	Odczyt aktualny
17.55	Program na dzień następny
18.00	Odczyt dla maturzystów
18.20	Wiadomości bieżące
18.25	Muzyka lekka
18.45	Skrzynka pocztowa łódzka
19.00	Rozmaitości
19.20	Komunikat Izby Przem. Handlowej w Łodzi
19.30	Kwadrans literacki
19.45	Pras. Dz. Radj.
20.00	Słuchowisko
20.45	Transmisja z Filharmonji Łódzkiej W przerwie: Wiadomości sportowe Dodatek do Pras. Dz. Radj.
22.20	Przemówienie (Transm. do Londynu)
22.35	Muzyka taneczna z płyt gramofonow.
22.55	Komunikaty
23.55—24.00	Muzyka taneczna

Na wina, miody, wódki gatunkowe i delikatesy

**zastosowaliśmy ceny dostępne dla
wszystkich.**

Prosimy odwiedzić naszą firmę!

S. JAWORSKI, ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 54 TELEFON 143-76

**Kto cierpi na przepuchlinę, powinien nosić odpe-
wledni i dobrze zrobiony pasek
Pracownia ortopedyczna**
istniejąca od 1886 r.

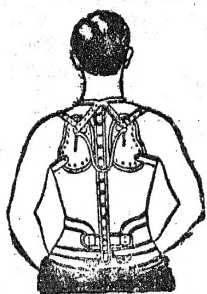
ST. LEWIŃSKA, ŁÓDŹ, ul. Nowot 38a

Wyrabia paski rapturowe wszelkiego ro-
dzaju i w różnych gatunkach dla mężczyzn,
kobiet i dzieci. Opaski damskie wykonane
podług wymagań Sz. P. T. lekarzy. Paski
pooperacyjne, elastyczne, podtrzymujące,
przeciw obwisłości, urabiające figurę i t. p.
Prostotrzymacze, gorsety a la „HESSINGA”
wkładki sprężynowe na płaskie stopy. —
Supensorja — Patent: Bandaż „Elasta”
przeciw żylakom, gruczołom dla zreforma-
wania i uszczuplenia zgrubiałej nogi. —

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA

Piotrkowska 119

Sztuczne nogi, ręce, gorsety na gruźlicę
skrzywienie kręgosłupa, wszelkie apara-
raty ortopedyczne, wkładki na stopy pła-
skie podług odlewu gipsowego lekkie z
druż-aluminium.

DR. J. LUBICZ I V. ŠIMONOVIC
tel. 231-81.

Pierwszorzędny Zakład Krawiecki męski

JANA JUSTA

Łódź, Al. Kościuszki 41.

Zawiadamia Szanownych Klientów, że wszelkie
nowości na sezon wiosenno-letni nadeszły.

Zamówienia przyjmuje z własnych i powierzonych
materiałów p/g ostatnich nowości.

UWAGA: dla p. Urzędników wykonanie wszel-
kich zleceń na dogodnych warunkach.

Przyjmuję również asygnaty.

KINOTEATR STYLLOWY

dawniej „RESURSA”,
Kilińskiego 123 Telefon 112-00

DZIS!

Przepiękne arcydzieło filmowe p. t. Blaski i cienie miłości

Wielki dramat serc.

W rolach głównych: Bohaterka tragedji amerykańskiej Silvia Sidney
niezapomniany odtwórca „D-ra Jekyll'a” Frederic March.

UWAGA: Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 49 groszy.

DZIS!

Początek seansów w soboty
niedziele i święta o godzinie
3 pp. w dni powszednie o
godz. 5 popołudniu.

Aparatura dźwiękowa:
„PHILIPSA”

Przestępstwem byłoby wyludzać pieniądze w obecnych ciężkich czasach niewykonanymi obietnicami. Nasz od wielu lat znany preparat „FREGALIN” regenerujący krew i nerwy nie wymaga specjalnych komentarzy. Osoby których podobizny umieszczamy niżej stwierdzają znakomite działanie kuracji przeprowadzonej za pomocą FREGALINU. Głowy ich—są najlepszym dowodem skuteczności Fregalinu. Najskuteczniejszym okazał się „Fregalin” w cierpieniach nerwowych ogólnym osłabieniu, zawrotach głowy, przemęczeniu i bólach reumatycznych. Prosimy zapytać o zdanie swego doktora. W naszym archiwum posiadamy tysiące listów dziękczynnych dostępnych każdemu do przejrzania. Wszystkie listy poświadczone rejentalnie. Wysyłkę uskutecznia nasza apteka. Wyrób pod naukowym kierunkiem.

16. 10. 32.
Krotoszyńska, Kobierska 10.
5. 1. 32.
Od kilku lat cierpiałem na bóle żołądka, bezsenność i słabość. Przez Państwa Fregalinę uzyskałem znowu zdrowie i też na moje nerwy działała Fregalina wspólnie.
Antoni Dudziak.

16. 10. 32.
4 lekarzy leczyło mię. Moja członki były opuchnięte. Nikt nie mógł mi pomóc. Byłam całkiem bezwładna. Teraz jestem znowu do pracy zdolna i dziękuję za to cudowne lekarstwo.
Maria Baranek.
Inowrocław/Poznań.
św. Ducha 48/4.

3. 10. 32.
Mam lat 57, cierpiałem 15 lat na bóle głowy, lekkość i bezsenność. Wszystkie moje cierpienia znikły po użyciu Fregalinu. Czuje się o 20 lat młodszym.
Aleksander Hrynyszczak.
Stanisławów.
Warszaty główne
F. K. E.

5. 9. 32.
Od kilku lat cierpiałem na bicie serca, słabe nerwy i astmę. Nieoceniony preparat Fregalina wyleczył wszystkie moje dolegliwości i wzmocnił moje nerwy.
Józef Liniewski
Bolesławiec.
pow. Wierzb.

Na życzenie przesyłamy każdemu
darmo i bez zobowiązania
1 próbną paczkę „FREGALINY”
wraz ze Złotą Księgą Życia
Należy natychmiast napisać zanim
próby będą rozchwytywane pod adres.
Dr. med. H. SCHULZE, G. m. b. H.
Berlin—Charlottenburg 2 4024
załączysz niniejszy wycinek jako
druk po wypełnieniu go,
(Porto zagraniczne)

Proszę o próbę „Fregaliny” środka
regeneracji krwi i nerwów wraz ze
Złotą Księgą Życia.

Imię _____
Stan _____
Miejsce zamieszkania _____
Ulica _____

Uprasza się o pisanie ołówkiem 4024.

Rozsyłamy bezpłatnie 50 000 próbn. paczek.

Szewcy.

Najtaniej nabyć skóry w każdej
można ilości.

w Spółce Szewców

PIOTRKOWSKA 79, —: AL. KOŚCIUSZKI 22

Telefon 158-38

Specjalność. detaliczne sprzedaż zlewek trwałych na wodę

BEZ ODSIĘPN- GO

mieszkania, sklepy, lokale handlowe biurowe fabryczne, pokoje z klatki schodowej poleca Biuro „POLRUCH” Piotrkowska 92 lewy part III wej.

DEKARZ

na papę potrzebny. Zgłosić się „Rozwój” Aleje Kościuszki 41.

Potrzebny

maszynista rotacyjny

EWENTUALNIE

pomocnik maszynisty ro

tacyjnego

ZGŁASZAC SIĘ

„ROZWÓJ”,

AL. KOŚCIUSZKI 41.

SKLEP

Kazimierz Zielonko

Al. Kościuszki 37.

poleca: pończochy jedwabne, fildecos, skarpetki męskie, pończochy dziecięce reformy, rękawiczki welbia ne, swetry i pończochy. Cena bardzo przystępna oraz przyjmuje pończochy do reperacji.

Nasiona pierwszej jakości: rolnicze, traw, drzew, warzywne i kwiatów, CE-BULKI i KŁĄCZE kwiatowe, NARZĘDZIA i PRZY-

RZĄDY

ogrodniczo - pszczelnicze, NAWOZY i PREPARATY CHEMICZNE (wylącznie dla celów ogrodniczych).

Rolecją Składy

L. JASIŃSKIEGO,

prowdzone od 1870 rok. w Łodzi, ul. Andrzeja 10, tel. 168-56, w Łęczycy, ul. Poznańska Nr. 30, tel. 125

Cenniki bezpłatnie.

POTRZEBNY

chłopiec na praktykę do drukarni. Wiadomość „Rozwój” 4-7 po południu.

Zygmunt Karger

zagubił świadectwo szkolne wydane w Łodzi.

CZUJNY pies

potrzebny dla nocnego stróża. Wiadomość „Rozwój” 18.

W każdej cenie—

z gwarancją czystych surowców bezkonkurencyjne czekolady deserowe, odżywcze mączne i śmietankowe, wielki wybór wybornych czekoladek, karmelków i biszkoptów, lecz bez losów szczyścia, bonów i t. p.

poleca A. Piasecki, S. A.
FABRYKA CZEKOLADY.

Spółka Akcyjna
Łódzkich Wąskotorowych Elektrycznych
Kolei Dojazdowych

podaje do wiadomości, że

z dniem 3 kwietnia b. r.

biuro Spółki zostało przeniesione do lokala przy ulicy

PIOTRKOWSKIEJ Nr. 77.

J. Moszkowicz

Zawadzka 22 : tel. 137-30

komunikuję, iż nadeszły najnowsze modele paryskie, kostiumów i pali.

destarczane stale przez P. Moszkowicza juniora

będącego w Paryżu w ciągłym kontakcie z najznakomitszymi domami tej dziedziny.

Ceny niższe